

Rootsi keele ainekava

1. Sissejuhatus

Germaani keelte gruppi kuuluv rootsi keel on oma ülesehituselt n-ö üks lihtsate keelte seast, mis võimaldab inglise ja saksa keelt õppinuil suhteliselt kiiresti saavutada A1- ja A2-keeletase. Riiklikus õppekavas on seatud eesmärgiks, et gümnaasiumi lõpetaja valdab vähemalt kahte võõrkeelt. Arvestades naaberriigi Rootsi tihedaid kontakte Eestiga, on selle keele õpetamine meie koolides otstarbekas.

Rootsi keele õpetamisel koostab kool ainekava, toetudes põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeelte valdkonnakavale, põhikooli B-keele ning gümnaasiumi võõrkeelte ainekavale.

Kui rootsi keelt õpetatakse 3. või 4. võõrkeelena, siis koostab kool ainekava, toetudes põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeelte valdkonnakavale ja C-keele ehk A2-keeleoskustasemele vastavale ainekavale, mis on esitatud nt võõrkeelte valdkonnaraamatus.

Kui kooli õppekavas määratud rootsi keele tundide arv erineb riiklikus õppekavas B-keele ja gümnaasiumis B1- ja B2-taseme omandamiseks kohustuslike tundide arvust ning A2-taseme soovituslikust tundide arvust, siis võetakse erinevust arvesse õpiesmärkide ja kooliastmete õpitulemuste sõnastamisel.

2. Rootsi keel B-keelena

2.1. Üldalused

2.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli B-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest; ;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, Internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

2.1.2. Õppeaine kirjeldus

B-võõrkeele kui teise omandatava võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskallikale ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas.

Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, aga eriti seoste nägemine A-võõrkeelega. A-võõrkeelt õppides saadud õpikogemus ja omandatud õpioskused toetavad B-võõrkeele õppimist. Samuti arvestatakse teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu.

Võõrkeele kui õppeaine ja suhtlusvahendi omandamine on tegevus, mis nõuab õppijalt pikaajalist pingutust ning aktiivset osalust.

Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Võõrkeeleeõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde.

Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujuneb suhtluspädevus. Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest.

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kõigis kooliastmetes on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Motivatsiooni suurendamiseks on soovitatav aidata leida kirjasõpru ning korraldada õppereise, õpilasvahetusi ja kohtumisi õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega.

Kõigis kooliastmetes on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu.

Õppimist toetab kujundav hindamine. Igal õppeperioodil peab õpilane saama tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustama peab ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse õppeprotsessis normaalse õppimise osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutusest korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes ka enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

2.2. II kooliaste

2.2.1. Õpitulemused

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Keeleoskuse hea tase 6. klassi lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

Osaoskuste õpitulemused esitatakse põhikooli riikliku õppekava lisas 2 punktis 5 ja valdkonnaraamatus.

2.2.2. Õppesisu

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Enese ja kaaslaste tutvustus; enesetunne, välimuse kirjeldus, ühised tegevused.

Kodu ja lähiümbrus. Pereliikmed ja sugulased, pereliikmete tegevusalad; kodu asukoht.

Kodukoht Eesti. Riik, pealinn, rahvused; aastaajad ja ilm.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Lihtsamad tegevused kodus ja koolis ning nendega seonduvad esemed.

Vaba aeg. Lemmiktegevused ja eelistused.

2.2.3. Õppetegevus

Oluline on äratada huvi uue keele ja kultuuri vastu. Esiplaanil on kuulamis- ja rääkimisoskuse arendamine ning õigete hääldusharjumuste kujundamine. Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis, rakendades aktiivõppemeetodeid ning mängulisust. Lugemisoskust arendatakse lihtsate tekstidega ning kirjutamisoskust mudelkirjutamisega. Õpilased kasutavad A-võõrkeele õppimisel omandatud õpioskusi ja -strateegiaid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) kuuldu põhjal pildi joonistamine või täiendamine;
- 2) sobitusülesande lahendamine (nt pildi vastavus kirjeldusele);
- 3) dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine;
- 4) rääkimine pildi alusel;
- 5) häälega lugemine;
- 6) lihtsa faktilise info leidmine tekstist;
- 7) mudeli järgi kirjutamine;
- 8) õpikusõnastiku kasutamine.

2.2.4. Hindamine

II kooliastmes hinnatakse õppe alguses põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust, jõudes õppe edenedes kõigi osaoskuste hindamiseni. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Hinnates kasutatakse hindeid ning suulisi või kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

2.3. III kooliaste

2.3.1. Õpitulemused

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Põhikooli lõpetaja:

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) mõistab õpitud temaatika piires kõike olulist;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
- 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Keeleoskuse hea tase põhikooli lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse põhikooli riikliku õppekava lisa 2 punktis 5 ja valdkonnaraamatus.

2.3.2. Õppesisu

III kooliastmes alustatud alateemad jätkuvad osaoskuste arengu põhjal. Neile lisanduvad järgmised alateemad:

Mina ja teised. Huvid ja võimed, iseloom; tervis; suhted sõpradega ja lähikondsetega.

Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja koduümbrus, kodukoha tuntumad vaatamisväärsused; igapäevased kodused tööd ja tegemised, perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

Kodukoht Eesti. Eesti asukoht ja sümboolika, riigikord, tähtpäevad ja kultuuritavad, vaatamisväärsused; elu linnas ja maal; ilmastikunähtused, loodus ja käitumine looduses, looduskaitse.

Riigid ja nende kultuur. Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Koolitee; koolielu; tee küsimine ja juhatamine; hügieeni- ja toitumisharjumused ning tervislik eluviis, suhtlemine teeninduses ja arsti juures; ametid ja kutsevalik.

Vaba aeg. Huvid, erinevad vaba aja veetmise viisid; meediavahendid; reklaam; kultuuriline mitmekesisus.

2.3.3. Õppetegevus

Õpetuse eesmärk on julgustada õpilast võõrkeeles suhtlema. Kõiki osaoskusi arendatakse võrdselt, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjaliku suhtluse mahtu. Õpilast suunatakse õpitavat keelt aktiivselt kasutama nii tunnis kui ka väljaspool tundi. Õpilased õpivad lähenema keeleõppele analüüsivalt, õppides kõrvutama eri keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusviigu. Teemade käsitlemisel pööratakse tähelepanu kultuuride tundmaõppimisele ja kõrvutamisele oma kultuuriga, rõhutades kõigi kultuuride omanäolisust ja väärtuslikkust. Õpilased mõistavad erinevaid kultuuritavasid ning oskavad neid arvestada. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust ning arvestama erinevate seisukohtadega. Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;
- 3) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt uudised, lühifilmid);
- 4) loovtööde kirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, isiklikud kirjad, kuulutused, lühiülevaated);
- 5) projektitööd;
- 6) lühiettekanded (nt pildikirjeldus, hobide tutvustamine, projektitööde kokkuvõtted);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

2.3.4. Hindamine

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitatav on kasutada ülesandeid, mis hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt).

Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

3. Rootsi keel gümnaasiumis

3.1. Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeeletõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentsetes võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

3.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt.

B2-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, kus õpilane on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus) ning tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

B2-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

B1-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, mis algab madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus), õpilase eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B1.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud keeleoskustasemega võõrkeeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B1- või B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi ning lisakursusi vastavalt kooli õppekavale.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoscuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele. Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm“. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoscuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks olema teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suutma anda adekvaatseid hinnanguid.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

3.3. Õpitulemused

B1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Interneti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea ja väga hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse gümnaasiumi riikliku õppekava lisas 2 punktis 4 ja valdkonnaraamatus.

B2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- 3) selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Interneti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B1.2
hea ja väga hea õpitulemus	B2.2	B2.2	B2.2	B2.1 - B2.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse gümnaasiumi riikliku õppekava lisas 2 punktis 4 ja valdkonnaraamatus.

3.4. Õppesisu

1. Eesti ja maailm

Eesti riik ja rahvas:

- 1) omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse;
- 1) geograafiline asend ja kliima;
- 2) rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid;
- 3) mitmekultuuriline ühiskond.

Eesti keel ja eesti meel:

- 1) rahvuslik identiteet;
- 2) kultuuritraditsioonid;
- 3) kodukoha lugu.

Eesti ja teised riigid:

- 1) Eesti Euroopa Liidu liikmesmaa: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus;
- 2) Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

2. Kultuur ja looming

Kultuur kui looming:

- 1) looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst ja käsitöö jne;
- 2) rahva ajalooline kultuurimälu;
- 3) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu;
- 4) loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

- 1) rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu;
- 2) erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

3. Keskkond ja tehnoloogia

Geograafiline keskkond:

- 1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad;
- 2) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused;
- 3) keskkonna jätkusuutlik areng.

Elukeskkond:

- 1) elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel;
- 2) sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne);
- 3) säästlik eluviis;
- 4) sotsiaalne miljö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

Tehnoloogia:

- 1) teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus;
- 2) teabekeskkond: infootsing ja -vahetus;

- 3) keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne;
- 4) biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

4. Haridus ja töö

Pere ja kasvatus:

- 1) perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine;
- 2) kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

Haridus:

- 1) riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused;
- 2) kohustuslik kooliharidus, iseõppimine;
- 3) koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid;
- 4) edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal;
- 5) elukestev õpe.

Tööelu:

- 1) teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine;
- 2) tööotsimine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus;
- 3) töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus;
- 4) vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes;
- 5) töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus;
- 6) suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja;
- 7) vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks;
- 8) puuetega inimeste töö.

5. Inimene ja ühiskond

Inimene kui looduse osa:

- 1) eluring: sünd, elu ja surm;
- 2) tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees);
- 3) elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik).

Inimene kui indiviid:

- 1) inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine;
- 2) iga inimese kordumatu eripära;
- 3) väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale;
- 4) inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed;
- 5) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid).

Inimestevaheline suhtlus:

- 1) suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne);
- 2) meedia kui suhtluskanal ja –vahend.

Ühiskond kui eluavalduste kogum:

- 1) majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond;
- 2) sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus;
- 3) ebaterved eluviisid, kuritegevus.

3.5. Õppetegevus

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris).

Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust.

Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase.

Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad näiteks:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

4. Rootsi keel C-keelena gümnaasiumis

A2-keeleoskustasemega võõrkeele ainekava toetub gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeelte valdkonnakavale.

4.2. Õppe-eesmärgid

A2-keeleoskustasemega võõrkeeleõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab toime tulla teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada;
- 3) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 4) omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

4.3. Õppeaine kirjeldus

Lisaks kahele põhikoolis õpitud võõrkeelele on gümnaasiumiastme õpilasel kooli õppesuunast lähtuvalt võimalik alustada ka uue võõrkeele ehk **A2-keeleoskustasemega võõrkeele** õppimist, selleks ei pea olema eelteadmisi. Uue võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus.

Soovitav kursuste arv on vähemalt kaheksa. Sel juhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus üldjuhul A2.1, hea õpitulemus A2.2 ja väga hea õpitulemus B1.1.

Õppeprotsessis kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist (nt referaadid, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid). Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Kooli õppekeelt kasutatakse vastavalt vajadusele (nt selgituste andmisel).

Teemavaldkonnad ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Eri teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keelega seotud kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised.

Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvatele õppele.

4.4. Õpitulemused

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;
- 6) seab eesmärged ja hindab nende saavutamise taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
hea ja väga hea õpitulemus	A2.2 - B1.1	A2.2 - B1.1	A2.2 - B1.1	A2.2 - B1.1

Osaoskuste õpitulemused esitatakse gümnaasiumi riikliku õppekava lisas 2 punktis 4 ja valdkonnaraamatus.

4.5. Õppesisu

Mina ja teised: enesetutvustus, huvid ja eelistused; perekond, sõbrad ja tuttavad; välimus ja iseloom; ühised tegevused; perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

Kodu ja kodukoht: kodu, perekond, sugulased; kodu kui eluruum; kodukoht; tähtpäevad; loodus, aastaajad ja ilm; kodukoha pärimused, traditsioonid ja kombad.

Riigid ja nende kultuur: maad, riigid ja rahvad; tavad ja tähtpäevad, kultuuriline mitmekesisus; õpitavat keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed.

Igapäevaelu: igapäevased tegemised, sh olme; tee küsimine ja juhatamine; tegevusalad ja ametid; toitumine; tervis.

Vaba aeg: erinevad vaba aja veetmise viisid; reisimine, meedia.

4.6. Õppetegevus

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetus võib kursuseti erineda.

Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb lihtsamaid teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist.

Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust.

Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase.

Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid, CV);
- 3) loovtööd (nt plakat, kuulutus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 4) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 7) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

5. Keeleteadmised

Keelestruktuure õpitakse integreeritult erinevate osaoskustega ning grammatika valdamine ei tohi olla eesmärk omaette. Teisisõnu – keelestruktuure õpitakse vastavalt vajadusele, arvestades seda, milliseid konkreetseid oskusi õpilane vajab selleks, et suhtlemisel, lugemisel, kuulamisel ja kirjutamisülesannete täitmisel vastaval keeleoskustasemel toime tulla. Tabelit koostades on arvestatud, et B1-taseme saavutamisel on läbitud olulisemad keelestruktuurid ning seetõttu pole tabelis kirjeldatud kõrgemal tasemel (B2, C1) käsitletavaid keelestruktuure.

Keelestruktuuride tabeli koostamisel ei ole silmas peetud ühtegi konkreetset keeleõpikut. Tabel annab soovitatavad juhised, millisel tasemel teatud grammatilist oskust õppima hakata. See ei sea piire õpetajale ega õpilasele, kui on soov omandada lisateadmisi (näiteks kõrgema keeletaseme keelestruktuure).

Keelepädevus põhineb keeleteadmistel.

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

NB! Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu

	B-keel: II kooliaste	B-keel: III kooliaste	B-keel: Gümnaasium
	C-keel e A2-keeleoskustase		
LAUSEÕPETUS - sõnajärg - lauseliigid - lühivastus	Lihtlausete, eitava ja küsiva lause ja kas-küsimuse moodustamine; lühivastuse moodustamine; lihtsate lihtlausete moodustamine sidesõnade <i>och, men, eller</i> abil (<i>därför att</i> jaatavas lauses); tutvustava konstruktsiooni <i>Det finns/ ligger/ står</i> kasutamine.	Erinevaid mäarsõnu sisaldava pealause moodustamine (nt <i>Hon sjunger vackert i badrummet på morgonen</i>); käskiva kõneviisi kasutamine; lausemäärust (<i>satsadverbial</i>) sisaldava kõrvallause moodustamine; kaudse kõne moodustamine.	Õige sõnajärje kasutamine pea- ja kõrvallaususes; tingimuslausete moodustamine; sõnajärg hüüdlausetes; s-passiiviga lausete kasutamine.
TEGUSÕNAD - ajavormid - modaaltegusõnad - abitegusõnad - partikkelverbid	Ma-, da- tegevusnime ja oleviku kasutamine; lihtsate modaaltegusõnade nt <i>kan, vill, får, måste</i> kasutamine; lihtsate enesekohaste verbide kasutamine; minevikuvormidega tutvumine (lihtminevik, täisminevik); lihtsate partikkelverbide kasutamine (nt <i>tycka om, hälsa på</i>); tuleviku moodustamine <i>ska</i> abil.	Käskiva kõneviisi moodustamine; verbi ajavormide moodustamine; enesekohaste verbide kasutamine; tavalisemate deponensverbide kasutamine (nt <i>trivas, hoppas</i>); tuleviku väljendamine oleviku ning verbide <i>ska</i> ja <i>tänka</i> abil; tavalisemate partikkelverbide kasutamine (nt <i>känna igen, hålla på, stiga av</i>); konstruktsiooni <i>skulle vilja</i> kasutamine.	Retsiprooksete ja deponensverbide kasutamine; s-passiivi moodustamine; transitiivsete ja mittetransitiivsete verbide kasutamine; erinevate partikkelverbide kasutamine; erinevate tuleviku väljendamise võimaluste kasutamine; erinevate ebareeglipäraste verbide kasutamine; verbist oleviku ja mineviku kesksõna moodustamine.
NIMISÕNAD - artikkel - määramata ja määratud vorm - mitmuse moodustamine - ebareeglipärased nimisõnad	Artikli kasutamine (<i>en-</i> ja <i>ett-</i> sõnad); artiklita konstruktsioonid (<i>laga mat, spela basket, ameti</i> tutvustamine); nimisõna määratud ja määramata vormi moodustamine; nimisõna mitmuse moodustamine; üksikute ebareeglipäraste nimisõnade kasutamine (nt <i>böcker, män</i>).	Omastava asesõna ja nimisõna ühildumine; nimisõna ja omadussõna ühildumine (lihtsad fraasid nt <i>den fina bilen, mitt stora hus</i>); enam kasutatavate ebareeglipäraste nimisõnade kasutamine.	Ebareeglipäraste nimisõnade kasutamine; nimisõna ja omadussõna ühildumine (nt <i>denna fina bil, nästa stora hus</i>); hulka tähistavad omadussõnad nimisõnana (<i>substantiverade adjektiv</i>).
ASESÕNAD	Isikuline asesõna aluse ja	Omastav enesekohane asesõna	Umbisikulise asesõna

<ul style="list-style-type: none"> - isikuline asesõna - omastav asesõna - näitav asesõna - umbisikuline asesõna 	<p>sihitisena; omastav asesõna; umbisikuline asesõna <i>man</i>; asesõna <i>det</i> formaalse alusena; lihtsamate asesõnade nt <i>vilken, någon, ingen, alla</i> kasutamine; siduva asesõna <i>som</i> kasutamine.</p>	<p>(<i>sin, sitt, sina</i>); näitava asesõna <i>den här, det där, en sådan, ett sådant</i> kasutamine; hulka tähistavate asesõnade kasutamine (nt <i>de flesta, var och en</i>).</p>	<p><i>man</i> vormid (nt <i>en, ens</i>); näitavate asesõnade <i>denna, detta, dessa</i> kasutamine; siduvate asesõnade <i>vilket, vars, vem som, vad som</i> kasutamine.</p>
<p>OMADUSSÕNAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - täiendina - öeldistäitena - määratud ja määramata vorm - oleviku ja mineviku kesksõna 	<p>Omadussõna ühildumine nimisõnaga täiendi ja öeldistäitena (määramata vorm); omadussõna ühildumine formaalse alusega <i>det</i>; (nt <i>Det är enkelt</i>).</p>	<p>Omadussõna ja nimisõna ühildumine määramata ja määratud vormis (nt <i>min röda cykel, den gamla filmen</i>); omadussõna võrdlusastmete moodustamine; lihtsamate oleviku ja mineviku kesksõnade kasutamine; omadussõna kasutamine kohanimede puhul (nt <i>Estland är vackert</i>).</p>	<p>Omadussõna ja nimisõna ühildumine vähem kasutatavates vormides (nt <i>denna fina bil, nästa svåra övning</i>); ülivõrde määratud vormi kasutamine; oleviku ja mineviku kesksõna moodustamine; kesksõna kasutamine verbide <i>vara</i> ja <i>bli</i> abil.</p>
<p>MÄÄRSÕNAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - omadussõnast määrsõna moodustamine - kohamäärsõnad - viisimäärsõnad - ajamäärsõnad 	<p>Lihtsate lausemäärsõnade kasutamine lihtlauses (nt <i>inte, också, aldrig, ofta</i>); lihtsate kohamääruste kasutamine (nt <i>här, hit, där, dit, hemma, hem</i>); lihtsate ajamäärsõnade kasutamine (nt <i>sedan, då</i>).</p>	<p>Levinumate lausemäärsõnade kasutamine pea- ja kõrvallauses; kohamäärsõnade kasutamine (nt <i>upp, uppe, uppifrån</i>); tavalisemate erinevate määrsõnade kasutamine.</p>	<p>Lausemäärsõna kasutamine pea- ja kõrvallauses; määrsõna moodustamine omadussõnast; siduva kohamääruse kasutamine (nt <i>där, dit</i>).</p>
<p>EESSÕNAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - kohta ja liikumist väljendavad eessõnad - eessõnafaasid - ajaväljendid 	<p>Lihtsamate eessõnade kasutamine (nt <i>gift med, tack för maten!</i>); tavalisemate kohta ja liikumist väljendavate eessõnade kasutamine (nt <i>i, på, från, till</i>).</p>	<p>Levinumate eessõnade kasutamine; eessõnad ajaväljendites; lihtsamate tegusõnadega ühilduvad eessõnad (nt <i>tänka på, bero på</i>).</p>	<p>Harvem esinevate eessõnade kasutamine (nt <i>enligt, utom, längs, uppför, angående</i>); eessõnafaaside kasutamine (nt <i>i fråga om, med tanke på</i>).</p>
<p>SIDESÕNAD</p> <ul style="list-style-type: none"> - rinnastavad e. lihtsidesõnad - alistavad e. lihtsidesõnad 	<p>Liitlausete moodustamine lihtsate sidesõnade abil (nt <i>och, men, eller</i>); sidesõna <i>därför att</i> kasutamine jaatavas lauses; sidesõna <i>som</i> kasutamine.</p>	<p>Levinumate sidesõnade kasutamine pea- ja kõrvallauses (nt <i>utan, innan, medan, trots att</i>).</p>	<p>Rinnastavate ja alistavate sidesõnade kasutamine; sidesõna liigist tulenevalt õige sõnajärje kasutamine; ühendsidesõnade kasutamine (nt <i>både ... och, ju ... desto</i>).</p>

<p>ARVSÕNAD - põhiarvsõnad - järgarvsõnad</p>	<p>Põhiarvsõnade kasutamine (nt telefoninumber, kellaeg, hind); mõningate järgarvsõnade kasutamine (nt klass, korrus).</p>	<p>Järgarvsõnade kasutamine (nt kuupäev); mõningate arvsõnade kasutamine nimisõnana (nt <i>Jagbor i en etta</i>).</p>	<p>Arvsõnade kasutamine nimisõnana; murdarvud.</p>
--	---	--	---